

Seat No. : _____

NH2-108

December-2015

M.A., Sem.-III

505 : Sociology

(Social Movement in India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) તમામ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) બધા જ પ્રશ્નોનાં ગુણ એકસરખા છે.

1. સામાજિક આંદોલન (ચળવળ)ની વ્યાખ્યા દર્શાવો. સામાજિક આંદોલનના પ્રકારો વિગતે વર્ણવો. **14**
અથવા
સામાજિક આંદોલનમાં જ્ઞાતિ, વર્ગ અને જેન્ડરની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો.
2. નેતૃત્વ એટલે શું ? સમજાવો. નેતૃત્વના પ્રકારોની વિગતે ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
નેતાના લક્ષણો દર્શાવો. નેતા અને સમૂહ વચ્ચેના સંબંધોની ચર્ચા કરો.
3. કોઈપણ બે નોંધ લખો : **14**
(1) સામાજિક આંદોલન અને માર્ક્સના વિચારો (સિદ્ધાંતો)
(2) તણાવનો સિદ્ધાંત
(3) સાપેક્ષિત વંચિતતાનો સિદ્ધાંત
4. પ્રતિકાર આંદોલન એટલે શું ? સમજાવો. ગુજરાતમાં દલિત આંદોલન વિશે ચર્ચા કરો. **14**
અથવા
ચિપકો આંદોલન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
5. એક અથવા બે લીટીમાં જવાબ આપો : **14**
(1) ટર્નર અને કીલીયન દ્વારા અપાયેલા સામાજિક આંદોલનના બે લક્ષણો લખો.
(2) સામાજિક પરિવર્તનનાં અભ્યાસોની શરૂઆત કરનાર સમાજવિજ્ઞાનીનું નામ આપો.
(3) ભારતમાં આઝાદી અગાઉ મોટેભાગે કઈ જ્ઞાતિઓ સામાજિક આંદોલનમાં અગ્રેસર હતી ?
(4) પરિવર્તનને એચ.એમ. જ્હોનસન કેવી રીતે ઓળખાવે છે ?
(5) કાર્લ માર્ક્સે મૂળ માળખાને કયા બે પેટા ભાગમાં વહેંચ્યા છે ?
(6) ડૉ. આંબેડકરને વિદેશ અભ્યાસ કરવા જવા માટે કોણે આર્થિક મદદ કરી હતી ?
(7) બનસોડેએ કયા દલિત સંતનું જીવન વૃત્તાંત લખ્યું છે ? સંતનું નામ આપો.

Seat No. : _____

NH2-108
December-2015
M.A., Sem.-III
505 : Sociology
(Social Movement in India)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) **All** questions are compulsory.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. State the definition of Social movement. Describe in detail the type of social movement. **14**
OR
Discuss about the role of caste, class and gender in Social movement.
2. Explain, what is leadership. Discuss in detail about types of leadership. **14**
OR
State the characteristics of leader. Discuss about relationship between group and leader.
3. Write notes on : (any **two**) **14**
 - (1) Thoughts (theory) of Marx and Social Movement
 - (2) Strain Theory
 - (3) Relative Deprivation Theory
4. Explain, what is protest movement. Discuss about Dalit Movement in Gujarat. **14**
OR
Write detail note on Chipko Movement.
5. Write in **one** or **two** lines : **14**
 - (1) Write any two characteristics of social movement indicated by Turner and Killan.
 - (2) Name the social scientist who has started studies of social change.
 - (3) Which caste were prominent in social movement before independence of India ?
 - (4) How Johnson H.M. introduced social change ?
 - (5) What are the two divisions of the basic structure according to Karl Marx ?
 - (6) Who helped Dr. Ambedkar in going abroad for further study ?
 - (7) Give the name of the Dalit Sant whose biography has been written by Bansode.